

Населення Америки. Особливості економіки країн Америки

План уроку

- *1 Населення Америки. Урбанізаційні процеси, система розселення*
- *2 Первинний сектор економіки.*
- *3 Вторинний сектор економіки. Основні осередки промисловості.*

ЗАСЕЛЕННЯ АМЕРИКИ У X – XV ст. утворилися нові політичні й культурні центри – **царство ацтеків з центром у місті Теночтітлан (тепер Мехіко), держава інків з великими центрами Куско та Мачу-Пікчу**, До XVI ст. окремі народи досягли значних успіхів у астрономії, математиці, географії, медицині, образотворчому мистецтві й літературі. **Завдячуючи їм, у практику світового землеробства увійшли кукурудза, картопля, помідори, баклажани, боби, какао, ананас, соняшник, арахіс, ваніль. Вони відкрили каучук, володіли технікою будівництва, знали ковальську справу, ткацтво та інші ремесла.** Попри на значне відставання культурного розвитку у часі від культурного процесу народів Європи й Азії, багато досягнень індіанців суттєво вплинули на культуру й мистецтво світу.

Піраміда Ель-Кастильйо в Чичен-Іца, Мексика

Наприкінці XV ст. внаслідок великих географічних відкриттів, Америку «відкрили» для себе європейські держави. Відтоді почалися колоніальні захоплення, що супроводжувалися пограбуванням і винищенням корінного населення. Колонізатори в Центральній та Південній Америці насаджували свої релігії (здебільшого католицизм) і мови. Цей колоніальний період тривав у Північній Америці до кінця XVIII ст. (проголошення незалежності США); протягом XIX ст. виникли і національні латиноамериканські держави. Різні мотиви спонукали людей прямувати до берегів Америки - одні зі зброєю в руках заради загарбання нових земель і багатств, послані волею можновладців (Х. Колумб, Кабот, Кортес, Пісарро та ін.), інші - зі Словом Божим, аби збудувати нове життя. Одні йшли заради примноження своїх багатств, інші - в надії подолання злидні

СУЧАСНЕ НАСЕЛЕННЯ. Кількість населення усіх субрегіонів Америки становить близько одного мільярда осіб.

. Основними є низка таких закономірностей.

1. Народи і країни, що сформувалися за цей час, є народами країнами іммігрантів. У Північній Америці іммігранти і їхні нащадки становлять понад 95 %, а в Південній Америці – понад 80 % населення. Іммігранти в Новому Світі формують демографічну ситуацію та етнічну основу націй.

2. Сучасна етнічна структура населення відображає різноманітні види взаємодії між корінними індіанськими народами, європейцями-колоністами, рабами, вивезеними Африки, та вихідцями з країн Азії. В Америці зосереджені народи різних рас, і виникає феномен формування націй з поліетнічною структурою.

3. З історією колонізації пов'язані витoki англійської, іспанської та французької мов, якими говорять більшість північно- і південноамериканців, а їхні суспільства і держави зазвичай відображають європейські традиції.
4. Понад 80 % населення є християнами і сповідують здебільшого католицизм, який протягом історії насильно насаджувався в іспанських та Португальських колоніях.
5. Протягом усієї історії в заселенні Америки переважали урбаністичні форми розселення, і нині міське населення становить у середньому 80 %. Серед країн і народів континенту історично склалися два світи, що відмінні в мовах, якими говорять їхні мешканці, формуванні етносів, суспільній їх організації, зрештою, рівнями життя сформованих суспільств.

Це — *Англо-Америка*

ЕејјЕјј субрегіоні проживають 359 млн осіб, це становить 4,7 % населення світу (2017 р.). Змішування різних народів і рас призвело до формування строкатого етнічного складу північноамериканських націй. Населення формувалося переважно вихідцями з Європи (Великої Британії, Шотландії, Ірландії, Німеччини, Скандинавських країн, Франції та ін.). *У США і Канаді європейці становлять 80 % населення, частка афро-американців – понад 10 % населення. Азію представлено вихідцями з Індії, Китаю, Японії, мусульманських країн та ін.* Корінне населення субрегіону – нащадки різноманітних індіанських племен, ескімоси та інуїти, – нині є рівноправними громадянами демократичних суспільств.

Активна імміграція до Північної Америки, здебільшого економічна, триває й досі – це один із проявів

глобалізації. Уряди країн

ПЕРВИННИЙ СЕКТОР. Для всіх країн Америки важливим лишається первинний сектор господарства. **Видобувна промисловість лежить в основі** індустриальної могутності передових країн регіону – *США і Канади*. Вона також відіграла ключову роль для розвитку переробної промисловості індустриальних країн Південної Америки, в яких видобуток корисних копалин та їх подальший експорт становлять основу їх національного доходу. Найбільш важливим у регіоні є видобування **нафти і природного газу**. Активне її видобування здійснюють *США, Канада, Мексика, Венесуела, Колумбія, Еквадор, Аргентина*. *Залізну руду і марганець видобувають у районах Канадського, Бразильського та Гвіанського щитів.* Геосинклінальний пояс на заході Америки відзначається багатством руд кольорових металів

Продукція сільського господарства становить значну частину експорту для більшості країн Америки. Так, Бразилія є світовим лідером за обсягом експорту яловичини. США, Бразилія та Канада належать до світових лідерів з виробництва та експорту свинини. До десятки провідних експортерів пшениці входять Канада, США, Аргентина і Мексика; кукурудзи – США, Бразилія, Аргентина і Мексика; сої – Бразилія, США, Аргентина. Мікрокліматичні умови у гірських долинах Аргентини і Чилі сприяли поширенню виноградарства що заклало там міцні виноробні традиції. Країни Центральної Америки – Коста-Рика, Нікарагуа, Гондурас, Сальвадор, Гватемала. основа їх експорту тропічні фрукти, вони отримали назву «бананові республіки». Нині сільське господарство цих країн спеціалізується також на вирощуванні цукрової тростини, кави і спецій.

ВТОРИННИЙ СЕКТОР.

Безперечним лідером як за обсягами, так і за рівнем технологізації промислового виробництва є США. Із відривом далі йдуть Канада, Бразилія, Мексика *Аргентина*. У Північній Америці розрізняють три великі промислові райони. **Приозерний район** об'єднує промислові агломерації довкола міст Чикаго, Детройт, Клівленда, Мілуокі у США і Торонто й Оттави в Канаді та спеціалізується на чорній металургії, метаобробленню, машинобудуванні. **Приатлантичний район повністю** розташований у межах США й охоплює територію на східному узбережжі з центрами у Нью-Йорку, Філадельфії та Балтиморі. Район переживає реіндустріалізацію – старі виробництва металургія, суднобудування втрачають позиції, натомість розвиваються сучасні напрями хімії, високотехнологічного машинобудування,

Примексиканського району (Галф) у США

є нафтоперероблення і хімія органічного синтезу, медицина та біотехнології, аерокосмічна промисловість. Найбільші центри – *Х'юстон, Новий Орлеан, Батон-Руж*. Продовженням Примексиканського району є прикордонні зі США території Мексики. Наприкінці ХХ ст. там активно розвивалися так звані **макіладори – величезні підприємства** працемістких напрямів (виробництва тканин, одягу, продуктів харчування, окремі машинобудівні). Майже вся їх продукція орієнтується на експорт до США. Щоправда, із посиленням позицій Китаю у ролі «світової фабрики», макіладори переживають кризу від початку 2000-х р. Міграція швейного та текстильного виробництв із США поширилася також на країни Центральної Америки – *Гондурас, Гватемалу, Нікарагуа*.

Макіладори – поширена форма організації виробництва
вздовж кордону Мексики і США

Нині формуються нові промислові райони в країнах Латинської Америки. Так, автомобілебудівні кластери виникли у штаті Пуебла в Мексиці, навколо міста Кордова в Аргентині. Довкола Сан-Паулу у Бразилії концентруються підприємства аерокосмічної, автомобілебудівної, нафто-хімічної та металургійної промисловості